

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2593

Vragen van de leden **De Wit** en **Kooiman** (beiden SP) aan de minister van Veiligheid en Justitie over *de kritiek van de Nationale Ombudsman op de toepassing van het middel preventief fouilleren in de praktijk* (ingezonden 13 mei 2013).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 17 juni 2013) Zie Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 2455

Vraag 1 en 2

Wat is uw reactie op de stevige kritiek van de Nationale Ombudsman op de preventief fouilleeractie bij de A2 in oktober 2012 en de preventief fouilleeractie op de camping te Maasdriel in november 2012?¹

Deelt u de mening van de Nationale Ombudsman dat het middel preventief fouilleren in deze twee situaties niet is toegepast zoals door de wetgever oorspronkelijk is beoogd en dat misbruik van bevoegdheid is gemaakt door preventief fouilleren als opsporingsmiddel te gebruiken? Hoe kan het dat door lokale bestuurders met een doelredenering is getracht om de mogelijkheid van preventief fouilleren aan de (opsporings- en handhavings)mogelijkheden van de politie toe te voegen?

Antwoord 1 en 2

Het instrument preventief fouilleren kan worden ingezet indien de openbare orde in een gebied is verstoord door de aanwezigheid van wapens of hiervoor ernstige vrees bestaat. Bij de beslissing over de inzet moeten de proportionaliteit en de subsidiariteit worden meegewogen. In de twee onderhavige casussen was er politie-informatie beschikbaar over recente wapenincidenten waaruit de betrokken instanties hebben geconcludeerd dat voldaan was aan het wettelijke criterium. De acties waren in tijd en plaats beperkt. De wet verzet zich er niet tegen dat het instrument wordt ingezet in combinatie met andere acties. Uiteraard geldt dat elke bevoegdheid van de overheid moet worden toegepast voor het doel waarvoor die bevoegdheid is gegeven.

¹ Rapport van de Nationale Ombudsman van 13 april 2013, Rapportnummer 2013/038. <http://www.nationaleombudsman-nieuws.nl/nieuws/2013/actie-preventief-fouilleren-a2-en-camping-was-0>

Vraag 3

Deelt u de bezorgdheid van de Nationale Ombudsman over het gemak waarmee de bestuurders en de officieren van justitie aan de waarborgen voor de burger voorbij zijn gegaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Nee, de bezorgdheid van de Nationale ombudsman deel ik niet. Wel deel ik enkele van zijn kritiekpunten. De schriftelijke onderbouwing van de noodzaak van de gebiedsaanwijzing had beter gekund. Deze schriftelijke onderbouwing is belangrijk in het waarborgen van de rechtsbescherming van burgers. Verder had de gebiedsaanwijzing conform de wettelijke voorschriften tijdig bekend moeten worden gemaakt.

Vraag 4

Hoe gaat u er voor zorgen dat oneigenlijk gebruik van het middel preventief fouilleren en misbruik van bevoegdheden in de toekomst voorkomen gaat worden? Wat is uw reactie op de aanbeveling van de Nationale Ombudsman om het middel preventief fouilleren niet meer in combinatie met andere controleacties in te zetten?

Antwoord 4

De wet bevat voldoende waarborgen om te voorkomen dat het middel preventief fouilleren oneigenlijk als opsporingsmiddel wordt gebruikt, zoals de voorafgaande bespreking van een voorgenomen gebiedsaanwijzing in de driehoek, de schriftelijke onderbouwing van het aanwijzingsbesluit en het aparte bevel door de officier van justitie voor een concrete fouilleeractie. Verder is de burgemeester aan de gemeenteraad verantwoording schuldig over het door hem gevoerde bestuur. Op de aanbeveling van de Nationale Ombudsman over gecombineerde acties zal ik nog richting de Nationale Ombudsman reageren. Ik zal uw Kamer een afschrift van deze reactie sturen.

Vraag 5

Hoe gaat u er voor zorgen dat het middel preventief fouilleren weer gebruikt gaat worden op de door de wet voorgeschreven wijze en waar het voor bedoeld was, te weten voor de handhaving van de openbare orde?

Antwoord 5

Ik zie geen noodzaak voor aanvullende maatregelen. Zoals uiteengezet in mijn antwoord op vraag 4 bevat de wet voldoende waarborgen om misbruik van het instrument te voorkomen. Daarnaast kan de rechtmatigheid van het preventief fouilleren aan de orde worden gesteld bij de rechter.